

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/82/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513202203
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513202203.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom Prievozska 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270, proti žalovanej G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/X, D., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. Hrdinov 66, Svidník, o zaplatenie 813,06 eur s príslušenstvom, o odvolaniach vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 6C/118/2013-85 zo dňa 15.11.2013 a uznesení č.k. 6C 118/2013-111 zo dňa 30.01.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e sa uznesenie č.k. 6C 118/2013-111.

II. Z r u š u j e sa rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane žalovanej a v rozsahu zrušenia sa vec vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 373,40 eur s 9,5% úrokom z omeškania ročne od 05.08.2011 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca a žalovaná nemajú právo na ich náhradu a vedľajšiemu účastníkovi právo na ich náhradu nepriznal.

Rozhodnutie vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka odôvodnil s poukazom na to, že vedľajší účastník je profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa vstupujúca do konania z vlastného podnetu a že by sám mal byť spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľov bez potreby právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považoval prvostupňový súd za neúčelné. Prvostupňovému súdu je z jeho činnosti známe, že vedľajší účastník vstupuje hromadne do začatých konaní oznámením o vstupe, v ktorom žiada o zaslanie návrhu a uplatňuje si trovy, pričom jeho následné úkony sú totožné v závislosti od predmetu konania.

Proti uzneseniu sa vo výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka v zákonnej lehote odvolal vedľajší účastník. V odvolaní uviedol, že ako vedľajší účastník má podľa § 93 ods. 4 O.s.p. rovnaké práva a povinnosti ako účastník, a teda aj právo nechať sa v konaní zastúpiť advokátom. Poukázal na to, že trovy konania sú účelne vynaložené, pretože právne kvalifikované podania vedľajšieho účastníka prispievajú k ochrane spotrebiteľa, ktorý je v slabšom postavení voči dodávateľom. Uviedol, že združenie je neziskovou organizáciou zloženou z laikov v oblasti práva, pričom za dva roky činnosti našli len dve advokátske kancelárie, ktoré od nich nepožadujú žiadne financie, ale dohodli sa len na odmene predstavovanej priznanú a vymoženú náhradu trov konania. Advokáti túto činnosť vykonávajú na vlastné náklady. Poukázal na celospoločenský cieľ sledovaný svojou činnosťou - ochranu spotrebiteľa. Vedľajší účastník s poukazom na množstvo rozhodnutí krajských súdov odvolaním žiadal zmeniť napadnutý rozsudok vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka tak, že súd zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu

účastníkovi trovy právneho zastúpenia (vrátane trov odvolacieho konania) vo výške 122,99 eur na účet jeho právneho zástupcu.

Žalobca a ani žalovaná sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadrili.

Prvostupňový súd uznesením č.k. 6C 118/2013-111 zo dňa 30.01.2014 uložil vedľajšiemu účastníkovi povinnosť zaplatiť na účet súdu v lehote 10 dní od doručenia uznesenia súdny poplatok za rovnopisy podaní a príloh doručovaných účastníkom urobených elektronicky zaručeným elektronickým podpisom vo výške 9,- eur v zmysle Pol. II položka 20a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolal vedľajší účastník. V odvolaní uviedol, že je združením pôsobiacim na ochranu spotrebiteľov, a preto je podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (ďalej len „ZSP“) oslobodený od súdnych poplatkov vrátane poplatku podľa položky 20a sadzobníka. V tej súvislosti poukázal na viacerá rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a krajských súdov. Žiadal napadnuté uznesenie zrušiť.

Odvolací súd preskúmal rozsudok a uznesenie v rozsahu suspenzívneho (odkladného) účinku odvolaní (§ 206 ods. 3 O.s.p.) spolu s konaním ktoré im predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O.s.p. a zistil, že obe odvolania sú dôvodné.

Ako prvým sa odvolací súd zaoberal odvolaním vedľajšieho účastníka proti uzneseniu o povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

Podľa § 4 ods. 2 písm. c) ZSP od súdneho poplatku sú oslobodené nadácie a charitatívne, humanitárne, ekologické organizácie a združenia pôsobiace na ochranu spotrebiteľov.

Vedľajším účastníkom je združenie pôsobiace na ochranu spotrebiteľa, ktoré je v zmysle citovaného ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) ZSP od súdneho poplatku oslobodené. Ide o tzv. osobné oslobodenie od súdnych poplatkov. Zákon o súdnych poplatkoch neuvádza situácie, na ktoré by sa osobné oslobodenie od súdnych poplatkov priznané združeniu na ochranu spotrebiteľa nevzťahovalo. Osobné oslobodenie od súdnych poplatkov sa preto v tomto prípade vzťahuje aj na poplatok vyrubovaný podľa položky 20a Sadzobníka súdnych poplatkov (obdobne porovnaj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 47/2011, sp. zn. 7M Cdo 2/2011, sp. zn. 5M Cdo 20/2010).

O vyrubení súdneho poplatku rozhodol prvostupňový súd bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a na základe vyššie uvedeného neexistovali dôvody na vydanie takéhoto rozhodnutia. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 6C 118/2013-111 zo dňa 30.01.2014 podľa § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p. zrušuje.

Následne sa odvolací súd zaoberal odvolaním vedľajšieho účastníka proti rozsudku.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z obsahu spisu vyplýva, že vedľajší účastník (Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS) vstúpil do konania za účelom ochrany spotrebiteľa pred uplatňovaním nekalých podmienok zo strany žalobcu (dodávateľa), čo je aj cieľom združení pôsobiacich na ochranu spotrebiteľa (ako „slabšej“ strany spotrebiteľského zmluvného vzťahu) vo všeobecnosti.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej

správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“. Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Odvolacie námietky vedľajšieho účastníka sú preto opodstatnené.

Nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi mu prvostupňový súd odňal možnosť konať pred súdom. Preto odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušuje a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.